

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre..... 5 frt — kr.
Fél évre..... 2 frt 50 kr.
Negyedévre..... 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Bérmentetlen leveleket el nem fogadunk.

Hirdetések és nyilttéri közlemények jutányos árszámítás mellett e lap kiadó-hivatala által vétetnek föl.

UJPEST.

Társadalmi hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG

és KIADÓHIVATAL

hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési pénzek és hirdetések küldendők

UJPEST,
Fő-ut 48. szám.

Kéziratok vissza nem adatnak.

A pénz.

(P. L.) A nyomor, az elégedetlenség napról-napra növekszik. Hiába minden figyelmeztetés, fenyegetés, a gazok száma és cselekedete folyton szaporodik. Ki van ölve a jobb érzés, az erény, a szent cél s helyét a legundokabb bűn: a hiúság, önösség foglalja el, melynek egyedüli vezére: a pénz!

Pérez uralja a felsőbb köröket, ennek hódolnak az intézők, ezt uralja a nép s ennek szolgálja a szerencsétlen! Keveseknél az az ohaj: vajha megvolna a mindennapi, melyből ha kevés is, de egyszerű, nyugalmas létet biztosíthatok magamnak. A kinek megvan a kevés, az nem arra törekszik, hogy az egyszerű léttel beérje, annak több kell. A kinek több van, az még többre vágyik.

Pérez készíti a kormányzatot, pénz a társadalmat, az teremt a családban békét, vagy háborút. Pénz az erkölcs, pénz a tudomány, pénz a becsület, pénz a művészet, irodalom, szerelem... minden!

Bálványimádó korszakban élünk, imádjuk az arany borjút, meghajolunk e mozgató erő előtt, mely létében undok s működésében átkos!

Czélnek tekintik ma a pénzt, mely olyanná teszi tulajdonosát, hová még álmában sem mert volna gondolni. Aljas megnevezhetlen utakon jut az emberi formát levetkőzött handlé vagyonához, miből később kereskedő, bankár s végül ur, törvényhozói tag lesz. Beszél ekkor a kivetkezett szörny beesületről, igazságról, hazaszeretetről s szavaz a törvényhozás terén!

Világ, Haza, ember! hová juttok?

Szomoru valóság, szomorubb, gyászosabb a rideg sirgődőrnél.

S az a csőcselék, mely ily bálványimádás tárgyává tette a hitvány pénzt, azt, mi megöli a társadalmat s mely sohasem keresi az igazságot, csak az emberi törvényeket, az a csőcselék most az ur, mintegy tort ülve a jólvégzett munkán, melyen milliók ajka nyög átkot, azok az urak, kik hóhérjai az erkölcsöknek, s gunyos kinevetői a becsület és igazságnak: a nyomorult zsidók!

A zsidók mint a pénz urai bezárkózhatnak bevehetetlen, büzös odúikba, mely odúikajtai nem nyílnak meg a mivelődés, haladás előmozdítására, zárva maradnak a becsületes törekvésű érdem s a szenvedők, szerencsétlenek könnyeivel szemben, s csak akkor tárulnak fel, mikor a becstelenség, a hazson, a nem felebarát kinzása s a gaszág kívánja, mely egyedüli foglalkozásuk!

A zsidók mint a pénz urai, béle csimpaszkodnak az ébredő társadalom, a fejlődő kor hibáiba, kivónják magukat a munka alól, kinevetik az egyenjogúságot s a nem

hozzájuk tartozót teherhordó állattá alacsonyítják.

A zsidók mint a pénz urai okozzák azt az erkölcsi nagy temetőt is, miben a városok, községek fekszenek. A pénz hozza létre az erkölcstelenséget, öngyilkosságot, orgyilkosságot, tolvajlást, stb. méltólag azokhoz, kik e pénz urai, s vertheimjokban milliók életét tartják.

De eljövend az idő, midőn a krónikás ez alakokról nem mint „urak“-ról, hanem mint hóhérokról, azaz legundorítóbb férgekről fog megemlékezni.

Mert most, midőn a társadalom annyira mértelyezett, annyira elragadott a „pénzurak“ által, fel sem tűnik az a hitvány vergődés, melyben a test fetreng, de eljön az idő, midőn a lélek, a szív követeli magát a testtől s jaj akkor!.. a lélek követelése kinzóbb, maróbb mindennél, azt nem lehet kielégíteni a külvilággal, neki belvilág kell, mit oly soká nélkülözött.

A zsidók mint a pénz urai felvergődnek ostobaságukkal a vagyonosok közé s ott tulsulyra jutva, ostobaságuk, tudatlanságukhoz mérten oly élveknék hódolnak, mely állati s így elfojtják a jó iránti fogékonyságot még azokban is, kik már eleve, nem mint pénzuzsorás, de tudományok, művészetök, születésök után állottak azon a helyen.

Igy a valódi műziséssel bíró közönség fogy s végre is a művésznek is élni kell, kénytelen oly dolgokat produkálni, a mi kelendő, a mi tetszik, mi erkölcstelensége mellett gyalázatos.

Igy vagyunk az irodalom terén is. A kóser guszthoz mérten kell az írónak írni, a mi minden kigondolható rosszaságot tartalmazzon, másként műve unalmas lesz s még a nyomdafesték árát sem hozza be.

A mi a hirlapirodalmat illeti, kevés kivétellel ez valóságos zablán tartott ló, vagy számár sereg.

Olyanok fognak tollat, kiknek jobb volna ásó, kapa, vagy kapta. Semmi képzettség, semmi tapasztalat, semmi életcél; írni úgy, a mint fizetik, vagy a mint saját hiúságuk diktálja. Szégyen, valóban gyalázat, hogy azon a téren, p. o. a hirlapirodalom terén, hol leginkább szükségesek a hátrózott, férfias, érdek nélküli, képzett emberek, kiket találunk? Egy csomó zsidó jacheceket, kik a czimért, meg azért a pár garasért, mit nyomorult bérül kapnak, írnak úgy, a mint az erkölcs hóhérjai diktálják. Nincs előttük semmi szent. Suvix előttük jellem, becsület, haza, igazság, csak a zsidók s azok zsoldosai a mindenek.

Orditoznak, gevaltoznak, revolereznek azokra, kik a hazáért, az emberiségért küzdenek, hogy nem hajolnak meg a zsorna-

lok, sakterek, bankárok, egyszóval a „pénz urai“ előtt.

Itt is bizony a pénz beszél. Hej! pedig a nagy közönség mennyire érzi, hogy nem oly emberek írnak, nem oly emkerek informálják lapjaikkal, kik erre méltók volnának.

Hajtják a szelmalmukat, ütik a nagydobjaikat, csinálják a reklamot, a szegény közönség félrevezetésére, megindítanak egy lapot, bemutatják a mutatványszámot, mely telve van a legnevesebb írók neveivel, felveszik a becsapott közönségtől az előfizetési pénzeket s azután... csak várjanak a második szám megjelenésére!

Sőt a meglevő zsornalok is, mily galád, mily nyomorult szerepet visznek, hogy visszaélnek azzal a szép hivatással, melyen egy valódi írónak állni kellene.

Hisz a hirlapok ma minden téren a közvetítők, informálók, tényezők, melyre egy a közönségnek, mint egyeseknek, támaszkodni kell. S éppen ezért kétszeres a bűn, mit a Futakobik elkövetnek, mert meglopják a népbizalmát, a haza becsületét.

A napokban is egy oly hirlapirónak mondott alak esapott át zsidónak, ki eddig egyike volt a legdühösebb antiszemitáknak. Sőt több antiszemita élclapokat szerkesztett is, ma nyomorult bérért szerkesztője lett egy zsidó lapnak. Eddig lelkiismeretesen védte a keresztényeket, bizonyította kézzel lábál, hogy a zsidók mily gazok, ma már azt mőndja valahol Gyöngyösön: nincs becsületesebb a zsidónál!

És ilyenek nagyobb részt a mai hirlap-írók, írnak úgy, mint fizetik, szidnak, védnek úgy, mint a hogy a pénz parancsolja; ma a keresztények az „erkölcs halottjai“, holnap meg a zsidók, egyszóval szolgálják a pénz urait jellem és becsület nélkül úgy, mint az oktalan barmok.

S nem csak itt, de így vagyunk minden téren, a pénz urai dominálnak ma a társadalom felett, melyet hiába való munka volna az emberiséggel kibékíteni, nem lehet.

A pénz urai az emberiséggel szembe úgy állanak, mint a veszekedő férj és feleség a bíró előtt, hová azért mentek, hogy kibéküljenek s midőn a bíró azt mondja a férjnek, na nyujtsa kezét nojének, az kézadás helyett arczul üti.

Hiába békítik itt is a megbomlott társadalmi rendet, a pénz urai mindig poffal válaszolnak.

Csak két ut van: vagy mind Palesztinába velők, vagy új, teljesen renovált társadalmi rendet csinálni. Ellenkezőleg: requiescat in pace!...

A választások.

Nagyba megy a korteskedés mindkét párt. A keresztények olvassák a törvényt s a szerint tesznek mindent, a zsidók s azok erzenyétől függők mindent a leg törvényteleneb- bül tesznek, mintha csak arra volnának hivatva, hogy tultegyék magukat minden törvényen s jóformán szándékosan cselekesznek mindent törvényellenesen.

Igy a mult napokban is összejültek az előljárók és Boskovitzok gyűlésezi. Megjelent a 14 meghívott közül 7 drb. Ezek meg fogták magukat s bezárták az ajtókat, hogy a külön- ben nyilvános gyűlést ne hallja senki. A pol- gárság közül többen beakartak menni a „hall- gatóság“ helyiségébe de nem volt szabad. A hét zsidó szavazásra vitte a dolgot s szavazásukat oda vitték: nem engedünk be senkit!

Hát holvagyunk mi tulajdonképen? Musz- kaországba, Ázsiába? Hisz ez olyan cselekedet, mely nem hogy törvényesnek mondható, ha- nem nyilvános szemtelen gázság!

Hol van az megírva, hogy hét zsidó arra szavazhat, hogy nyilvános. községi köz- gyűlésben a hallgatóság kizárassék!

Hisz ez valóságos lopás, gázság és töké- letes zsidóaffinéria!... Összeül hét kafáros jordan s ott tanácskoznak, jegyzőkönyveket fabrikálnak, azt jóváhagyatják a szolgabíróval meg másokkal s így vesetik a községi ügyet- ket, így tanácskoznak a választásokról, teljesen elkülönítve a polgárságtól, elszigetelve a köz- ség virágzásától, csak önös céljaik s saját zaebtükre.

No de se baj. Azt hisszük e nyilt bosz- szantások s gázságok csak vész és halál harang hangjaként zognak a zsidók fülébe. Érzik, hogy itt, a polgárság becsületes harcánál, be- csületes fegyverekkel mire sem mennek, kap- kodnak a megszokott fegyverek után, mik bü- zösebbek a rothadt testnél, remélve, hogy czélt érnek.

Nem! Nem fogtok legyőzni minket nyor- morult fajzat! Bár kövessetek el mindent, szór- játok pénzeteket, vásároljátok a lelkeket, ita- sátok a népet: a polgárságot nem teszitek többé részeggé, nem hisz többé hazug szavai- tokban s ismer jobban, mint a rossz pénz.

Ép azért keresztény polgárok vigyázza- tok! Vigyázatok, mert közelg az óra, mely- ben bebizonyíthatjátok, hogy van istenetek, van hazátok, s becsületötök, nem mint az el- len kaftános, pájeszes jött-ment esőseléknek, kiknek sem istene, sem hazája, sem becsülete, csak bünös, undok lelke van.

AZ „UJPEST“ TÁRGYAIJA.

Hungaria keserve.

Arca halvány, szeme könnyez,
Sörvasztó láz epeszt őt;
Féllába a sirban van már.
Hisz' ugy várja a temetőt...

Tizenkettőt üt az óra,
Az ég hirtelen beborul;
Villám cikáz, zápor zuhog,
Árpád kikel mély sirjából...

„Mért szomorkodsz Hungaria,
Mi bajod van, mond meg nekem?
Segíteni fogok rajta,
Mert Hadúr az én istenem!“

„Van egy rütfaj, gonosz nemzet,
Mely itt honol e szép hazán;
Pusztítja e hős nemzetet,
Segita kérlek e hon sorsán.“

„Ne félj dicső Hungaria,
Él még Hadúr, megboszulja!
Megátkozza e gonosz fajt,
Felvirul még e szép haz!“

„Elhinti a viszály magvát,
Egymással majd civakodnak;
S eltűnnek a föld színéről,
Öröme a magyarnak!“

Pap Dezső.

Közelg az idő ne tántorogjatok, mert ak- kor jaj jaj és jaj nektek!...

A mult számunkban jelzett, de nyomdai akadály miatt meg nem jelent német mellék- lőnköt jelen számunkkal adjuk. Figyeljétek és küzdjétek!

* * *

Pestmegye évnegyedes közgyűlése f hó 13-án deielőtt vette kezdetét a megye székhá- zának nagytermében. Szapáry István gróf, fő- ispán megnyitván az ülést mire az alispán évnegyedes jelentésének és egyéb érdektelen dolgoknak felolvasása és elintézése után a köz- gyűlés tárgyszorozatának legérdekesebb pontjára Gullner Gyula indítványára és Zemplén- megye átiratára került a sor, melyben java- solják, hogy a megye irjon fel a képviselőház- hoz az ujra alakítandó felsőházban a törvény- hatóságoknak választott képviselőik által leendő képviseltetése iránt.

Gullner Gyula hosszas és érvek- ben gazdag beszédében indokolta indítványát és kérte elfogadását; többek között azt mond- ván, hogy a törvényjavaslat állományunk egy lényeges szervezéséről, a törvényhatóságokról megfeledezett, pedig szerinte a ki a megyét a politikai tényezők közül ki akarja zárni, rossz szolgálatot tesz a szabadság ügyének.

Utána a képviselőházban hallgató fia az alispánnak; Földváry Miklós merész- kedett apjának védszárnyai alatt egy zavart beszédecskét elmondani, persze Gullner indít- ványa ellen. A hatás elmaradt, csak Földváry József a nagybácsi tapsolt a merész öcsének.

Gullner indítványa mellett felszólaltak még: Dr. Babó Miklós, Csávolszky József, Kolozsváry Kiss István, Prónay Dezső báró és Szábel Antal; ellene: Szivák Imre, kinek nem is kell felsőház, vajjon mit mond ehhez majd Tisza Kálmán? Székely József, Bössányi László és végül Földváry Mihály alispán, ki kézzel- lábbal hadonászott az indítvány ellen, de talán mert előre érezte a vereséget, kezdetben re- kedtséget affektált. Érvelése abban kulminált, hogy Gullner indítványának elfogadását csak az ellenzékiek óhajtják. Mire Gullner azzal fe- leit, hogy az állítás csak kortesfogás, mit leg- jobban bizonyít az alispán álláspontja, ki köz- tudomás szerint maga is ellenzékí és még sem fogadja el indítványát. De már arra kinyilott az alispán ur torka és közbekiáltott, hogy „miért fogja rám az ellenzékiséget?“ Gull- ner erre meglepetve kérdezte az alispántól, hogy hát mi ő tulajdonképen, mert mint ő tudja, Földváry Mihály ur vele együtt nyil-

tan ellenzékí volt, de titkosan kormány- párti, most nyilt kormány párti a k mondja magát, akkor titkosan bizton ellen- zékí. Gullner e találó visszavágása keltett is olyan általános derűtséget, melyet ritkán lát a színház terme. Az alispán ábrázolja el- árulta végtelen dühét, hanem azért álláspontja tisztázására nem kért szót. A mit jól is tett, mert nem lehet a szerencsésen fehérre mosni.

Az eredmény az lett, hogy Gullner indítványát négy szavazat több- séggel elfogadta a közgyűlés. Jó előjel a felsőházi törvényjavaslat tárgya- lásához.

Másnap következtek a választások, me- lyekre vonatkozólag megjegyeztük már, hogy mi mindenon töri Földváry Mihály fejét családja érdekében, hanem aznap még az is kiszívár- gott, hogy nemcsak az általa és vejei által kormány párti képviselőnek megválasztott „Mi- ki“ helyét akarja betölteni s „Kis Miskával“, hogy így legyen Pestmegyének felpozott jegyzője is, a mi még nem volt, hanem még Miklós urfit, a sok éltes és érdemekben gaz- dag bizottsági tagok mellőzésével, közigazga- tási bizottsági taggá is megakarja választatni, hogy így Pestmegye egészen a Földváry-csa- lád alumnumja legyen.

Másnap az ülésen a harmadik jegyzői állásra Fazekas Ágostont, a negyedikre Zseny Józsefet s az ötödikre Földváry Mihálykát, ez- után a központi vál. tagokat és a közigazg. bizottság tagjait választották meg. Közp. vál. tagokká megválasztottak Tisza Lajos gr., Föld- váry Miklós és Zeny József. Végül a családok szolgálatkeresési és szolgálatba lépési idejének szabályozása tárgyában elfogadta a közgyűlés Földváry alispán azon indítványát, hogy a szol- gabírák a tekintélyesebb gazdák meghallgatása után tegyenek jelentést a központi választ- mánynak s a juliusi közgyűlés fog aztán hatá- rozni e tárgyban.

Egy becsületes zsidó.

— Hát ilyen is van?

— Van, még pedig itt Ujpesten s ez nem más, mint az „Ujpest és Vidéke“ című ujság- ban a mult heti számban az „Ujpesti erköl- csök“ című cikk írója.

— S miért becsületes?

— Azért, mert megmondja az igazat s beismeri, hogy épen ők, t. i. a zsidók a leg- nagyobb gazok.

— Hát ez a furcsaság hogy történhetett

mesternek még a borvirágos orrát is szép fe- hérré átváltoztatni, ha egészen az ő rendeletét foganatosítják.

A rendelet, a melynek teljesítését a ház- mester jámbor felesége vállalta magára, így hangzott: „Midőn férjed részegen jó haza és vizet kér: adsz neki 5 csésze cukornéklüi theát tejjel; midőn fekete kávét kér: adsz neki 10 csésze vízzel kevert cukros theát; midőn pálinkát kér: adsz neki 15 csésze cu- kornéklüi citromos theát; ha pedig theát kér: adsz neki 20 csésze cukornéklüi angol keserüvel kevert theát.“

Másnap reggel virradóra elbaktatott a ház mester egy kis, mint ő szokta volt nevezni, „petroleumos“ pálinkát inni.

Oh ha tudta volna, hogy minő összees- küvés rendeztetett felesége által ellene, bizton otthon maradt volna, de így, midőn a merény- letre oly titokban történtek meg az előkészüle- tek, hogy senki sem jelentette fel az összees- küvést a bor-, sör- és pálinkaivók királyának, hát mit sem sejtve délután ballagott hazafelé, támogatván útközben az összedőlni akaró há- zak oldalait.

A mint berepült nehéz fejjel szobájának padlatára, kétségbeesetten kezdé előhívni a mosókonyhából feleségét egy kis vizért.

Ez tudván, hogy hányat ütött az óra, rendeletéhez híven, férje pálinkától égő torkába betöltötte az 5 csésze theát. Erre egy kis csend lett. Most feketét kér a férj. 10 csésze theát önt erre férjének dühtől tajtékzó szájába, ki azt hívé, hogy felesége theába akarja őt foj-

A thea kura.

(Humoreszk.)

Ismertem egy öreg úri embert, a kinek minden jó tulajdonságai közt az volt a legfőbb hogy az egész világot theával akarta kiku- rálni. Ő maga naponként rendszeren tíz csésze theát ivott, sőt ha éjjel fölébredt, még ak- kor is felkelt theát főzni, a mivel csak- hamar kész is volt, mert a légszeszszel össze- kötött kis serpenyő formájú edényben a vizet egy perc alatt felforraltatta. Midőn ezen fur- csa szokásának okait kutattam, csak annyit tudtam meg, hogy felesége halála óta hasz- nálja bütelejtőül.

Volt neki egy kedves kis kanári madara, a melynek egykor, hogy-hogynem, eltört a lába. Két álló hónapig mindennap 10—15-ször fürösztötte meg a kis párat theában s a fürdő után pedig folyton thea borogatást rakott az eltört lábára. Egyszer a szokottabnál mélyebbre tolt a theába s mire kihúzta, már meggyó- gyult minden baja, mert elköltözött a tul- világra, a mit másként ugy is szoktunk ne- vezni, hogy megfulladt.

Azon házban, melyben lakott, a házmes- ter, szokás szerint, mindennap addig kacint- gatott bandzsál szemeivel a pohár fenekére, mig le nem részegedett; s ekkor haza menve, oly szörnyű csete-patét csapott a „parteiak“- kel, hogy az erélyes fellépéseket még a „haus- herr“ is megsokalta már.

Tanácsához fordultak a mi thea orvosunk- hoz, ki késznek is nyilatkozott a pityókás ház-

— Csakugy, hogy a cikkíró kezdi fejtegetni a korrupció, kezdi piszkálni az erkölcsöket s prédikál az uzsorások akasztófára valósgáról s kilyukad: hogy a korrupciót teremtik ők, a zsidók; ők szülik az erkölcsteleniséget s sajnálatát fejezi ki, hogy még nem jutottak megérdemelt céljukhoz, az akasztóházhoz, szintén ők — a zsidók.

Sőt tovább megy, igyekszik bebizonyítani, hogy községünkben nincs egy „tisztességes“ ember sem, csak ők, kik nyíltan valják, hogy mint uzsorások küzdenek a fent jelzett célért.

Nem akartunk e lappal foglalkozni, s távol legyen most is tőlünk a személyeskedés, de azt már mégsem állhatjuk meg, hogy e cikk-ről, mely akárcsak a legdühösebb antiszemitától eredne, ne emlékezzünk meg.

Cikkíró bizonyára nem bocsátotta kóser Schwartzok-féle cenzura alá cikkét s így kerülhetett napvilágra a mi végtelen humoros kedvünkre, mely maga alatt vágja el a fát s bizonyítékot nyújt arra, hogy azon bérenczek, kik zsidópénzért gyártják csikkeiket, azoknak szívébe még nem halt ki a jobbjézés s úgy véletlenül nyilvánítják is p. o. ez alkalommal is, midőn beismerik, hogy gazdáik a zsidók a legelvetemedett gaszomberek.

Sokan keresztény polgártársaink közül ugysem olvasták a kérdéses cikket, a mi kezünkbe is csak véletlenül jutott, nem lesz tehát érdektelen, ha egy részét mi is közöljük kurozumkánt.

A cikk így szól:

„Tág terük nyílik a működésre azoknak, kik a szellemi proletaritushoz tartoznak. A mi társadalmi életünkben nem egy ilyennek akad nagy befolyása, nem is kevesékre rug azoknak a száma, kik nagy fontossággal bírva a társadalmi életünkben, pedig tulajdonkép a mellett, hogy a műveltség igen alacsony fokán állanak, csalásból, szédélgségből és uzsorából élnek.

Nem akarunk neveket felsorolni: nomina sunt odiosa; ugys megért bennünket az, ki a viszonyokkal ismerős, a ki pedig nem ismerős, minek annak kacsákat föltálmunk. Azok a bizonyos verebek, melyek a háztetőn csiripelnek is tudják, hogy vannak itt köztünk individuumok, kik a mellett, hogy van valami czéggérük, mely alatt működnek, tulajdonkép uzsorából élnek, abból gazdagodnak, annak a révén pedig mindenhez befolyást nyernek.

A pénznek mindig meg volt és meg lesz az a hatalma, hogy birtokosa általa sokat érhet el. Helyes. De nálunk Ujpesten pénz révén mindent el lehet érni, és itt kezdődik

tani, elkezdett szörnyen rugdalózni és kiabálni, de hasztalan.

Midőn egy kissé lecsendesedett: egy kis pohárka „petróleumot“ kért. A felesége fogantatosította a harmadik rendelvényt. Erre már a szó szoros értelmében bögtt kinjába a részeg házmester s mindenre fogadta, hogy csak még most az egyszer bocsásson meg neki a felesége: akkor sohasem részegedik le többé, könyörüljön tehát rajta s adjon neki egy kis jó, meleg théát, de jós. Kivánságát 20 csésze angol keserűs théa elégitette ki.

Ezután már szólni sem tudott többet, a sok hánykolódás után végre elszenderedett.

Másnap homályosan emlékezve az átélt szörnyű órákra, de nem birt ellentálmni vágyainak, annyira megszokta már az utat a — korcsmaajtóig Este felé újra részegen vánszorogott haza.

Fogantatosított újra a kúra, a mely még bőszelebb jelenetet idézett elő, mint a tegnapi. Midőn vagy 24 órai alvás után kijózanodott, megfogadta, hogy csakugyan nem iszik soha többet a víznél egyebet.

Egy hétig meg is tartotta fogadását, de egy szombat este összejött egypár jó „trinkbruderrel“ s elkisérve ezeket a korcsmába, a maga becses személyiségét is ott felejtette adig, míg másnap reggel az asztal alól ki nem dobták. Ezt a harmadik kúra követte, a melynek azonban már oly hatalmas következménye lön, hogy a mi áldott házmesterünk sohasem részegedett le többé. . .

Pasztaffy.

a korrupció, mely sohasem alról fölfelé, hanem kivétel nélkül fölülről lefelé terjed.

S mit csináljon az a szegény munkás ember, a ki látja, hogy az, kinek fölöttebb kellene állni, ugy szellemi, mint morális tekintetben nemcsak hogy nem válogatós a pénzszerezés módjában, de a legocsmányabbat, az uzsorát tartja erre legcélszerűbbnek, nem-e önkéntelenül ráragad a depraváció? A dolgon segíteni kell, segíteni ugys, hogy az ilyen paraziták átadassanak a közmegevetésnek, mert a pénz, bármily kecsesgató legyen nem szabad, hogy önértékünket elfojtsa, nem lehet tőrünk, hogy oly emberek felemelt fővel járjanak köztünk, kik nyomorba jutott legtöbbnyire ugys szegénysorsu polgártársaink testén élőködnek. A társadalom kell, hogy megvetéssel viselkedjék a maga szennyje iránt, mert különben nem az egyes individuumot, hanem magát az összeséget terheli a korrupció vádja.

Kell-e ennél szebb és jobb önbeismerés? Mondott-e ennél nagyobb antiszemita? Bizonyára nem!

Ő mondja ki az ítéletet magokra, mert hogy ő reájuk szól, az kérdés tárgya sem lehet, mert községünkben erkölcsteleniséget, korrupció vezetőit, uzsorásokat nem ismerünk másokat, mint a zsidókat s ezeknek zsoldjában álló előjáróságunkat.

Azt mondja: „az ilyen paraziták átadásának a „közmegevetésnek“, nem lehet tőrünk, hogy ily emberek felemelt fővel járjanak köztünk, kik nyomorba jutott, legtöbbnyire ugys szegénysorsu polgártársaink testén élőködnek. A társadalom kell, hogy megvetéssel viselkedjék a maga szennyje iránt.“

Hallgassátok meg polgártársak e véletlenül elsült igaz mondást s teljesítsétek azt szó szerint! . . .

De ha már benne vagyunk, folytatjuk tovább.

Hogy ily elkaseredett igazmondás után, ugys zöngéden az új istálló, a zsidó zsinagóga felett?

Ha már valaki belátja, hogy „e szeny csak közmegevetésre való“, hogy dicsegetheti e szennynek büzös barlangját, melyből éppen a korrupció, az erkölcsteleniség fakad.

El titániáz a megszalasztott „zsornalist“ félhasábon keresztül, hogy most lesz az uzsorásoknak, illetőleg legyünk szószerintiek: „áhitatos sereg“ nek temploma miben imádkozhatik, hirdetheti az undok, büzös, erkölcstelen és minden gazságot tartalmazó talmudot, sakterolhat negyvenzer forintban palotában s nem kell majd eszlári földes zsinagógába meuni kóser véreiri. Azt azonban elfelejtette, a picze-ge-porecz jakhez, hogy valjon csinálnak-e alkalmas sakteroló helyet, hol a világ Kozmás uraságai meg Szeifertjei rá ne bukkanjanak a megsakterolt áldozatra. Hát valjon milyen kanálist rendeznek majd be, melyen a hullausztatást is eszközölhesék, mert e nélkül mi foglalatossága akadna a mindenünnek kicsöppent, exkóspiselő Eötvös Károlynak! . . .

Ajánljuk cikkíróknak, üsse is a nagydobot, hogy mihamarább fel is építsék azt az istállót, nehogy valami szerencsétlenség történjék a régi, omladozó istállóban, hol a lovak meg szamarak csak áldozatul esnének mi véghetlen nagy gyász okozza a kaftános Judeának.

És még valamit. Lapjuk első számát megindította „Ujpesti Matyi“ ki azután ott hagyta önöket, vagy önök hagyták ott őt, a mint tesszik, — később azután megindított egy átlopot antisemita éleclapot, de csak egy számot láttunk belőle; kérdjük, ez egyszámu dupla szerkesztő merre van? Önök bizonytal tudják.

Legjobban egy fővárosi napilap kommentálja a zsinagógát. Azt mondván: csak siessenek a templom építéssel, mert az épen jó lesz nekünk: magtárnak, ha a zsidók Paleszinába vándorolnak.

És még egyet. Ha önök cikkeikkel máskor is megnevetettek mint most, mi igérjük azt, hogy csinálunk önöknek egy oly kis reklamot, hogy ne kellessen lapjuk fennálhatására is a jellemző szokást gyakorolni — a házalást.

Alvilági.

Különfélék.

Figyelmeztetjük és kérjük t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt mielőbb megújítani sziveskedjenek. A kik ezt elmulasztják, sajnálatunkra, a további lap küldését e számtól kezdve beszüntetjük.

— A közönség iránti figyelemből a budapesti közuti vaspálya társaság e hó 12-től kezdve kőbányai vonalán is behozta az egy-napi érvénnyel bíró menet-ívet jegyeket, melyek az I. osztályon való oda és visszautazásban érvényesek és 30 krba kerülnek. E jegyek két-két szelvényvel vannak ellátva, melyek egyike a menet, második pedig a jövetkor fog a vonatvezető által letépetni.

— Egy szemtelen zsidó borbély. Nemde kedves keresztény polgártársak ráismernek a szimiraatra, kiről szól az ének? F. hó 12 én szerkesztőnk egy munkatársa és Eötvös joghallgató ur kíséretében benyit a községéha tanácstermébe s ott beszéde ereszkedik Rutkay járási számvevő urral bizonyos ügyben; erre a beszélgetésre odarohan az asztalhoz, melynél beszélgettek Boskovitz borbély s megtámadja szerkesztőnk a legbrutalisab, legszemtelenebb, csakis zsidókorbélyhoz illő ssokásmódban e szavakkal: „Thodja-e maga khicsada vadjokén?“ „Igen, tudom, — mondja szerkesztőnk — Boskovitz borbély.“ Ekkor a borbély arca kékült s hasonló lett az orangutánhoz. E jelenet után szerkesztőnk, mivel a keresztény polgárok érdekébeni teendőit elvégezte, eltávozott. A zsidó borbély pedig még most is bömböl!

Követésre méltó példa. Nagy-Iván Hevesmegyoi község megérdemli a derék nevet, kiszorítja a zsidót határából. E községbe az első zsidó 1828-ban hurezolkodott be, kivette a korcsmát és boltot nyitott, melyet — hogy jobban becsaphassa a keresztényeket, elnevezett cifra boltnak. Több zsidó nem igen jött a faluba, a cifra boltos is fefealeges volt, mert a korcsmát keresztények vették bérbe. Így ment egész 1878-ig, mikor újból zsidó lett a bérlo, de már 1883-ban visszakerült a keresztények kezébe. A zsidók e miatt zúgólódtak mire azzal feleltek, hogy költségen egy keresztény kereskedést rendeztek be. Lehetett-e csodálni ezután, hogy mikor Bossányi (Brünauer) zsidó mellett korteskedni jöttek Tisza-Füredről ugys seprőzték ki a zsidó képviselőjelölt korteszeit. Ily nép között nem tudott a zsidó elszaporodni s noha 4 zsidó család 21 taggal él is a községben valami különös gazdaságra nem tudtak vergődni. Igen ám, mert tisztességes és erélyes előjárósággal bír; és nem mételezheték meg a derék községet holmi Boskovitz féle zsidó borbélyok. Kövessék tehát keresztény polgártársaink is ezen derék község példáját, rázzák le nyakukról holmi Boskovitzokat és Katsavariakat!

— Zsebre dugott perecz. A mult számmunkba „zsebre dugott perecz“ című közleményünket ígértünk szerint kiegészítendő, a hozzáuk beküldött értesítésből következőleg adhatjuk: Sz. S. községi előjáró, Schaffer Jósef vendéglőjében, habár ott azelőtt nem igen szokott megfordulni, a mult hetekben pálinkára eljárogatván, a vendégeknek feltűnt, hogy midőn fizet, mindég csak a pálinka árát fizeti ki, mindannyiszor a zsebébe tett perecz fizetési, elhalgatja; ezt pár napig szó nélkül hagyták, végre figyelmeztették Schaffert a pereczekre ki reá következő napon minden asztalra 5 dbt tett. F. hó 8-án ismét eljövén Sz. S. szokása szerint pálinkát kér, közbe egy pereczet a zsebébe tesz, fizetés alkalmakor a pereczet elhalgatja és eltagadta hogy lopott, az ottlevő vendégek erre megtámadják őt, zsebéből a pereczet kivették és lehordták s így távozott el a vendéglőből. Ez volna a beküldött értesítésüknek rövid kivonata. Erre vonatkozólag Szilágyi Sándor ur következő sorokat hozta szerkesztőségünkbe és kért föl annak közlésére: „En alólított kinyilatkoztatom, hogy a Szilágyi Sándor ur ellen tévesen hozott cikk jelzést az „Ujpest“-ben visszavonom, szinte ugys Bartalits Imre urtól az ügydarabot visszaveszem. Epen ugys kinyilatkoztatom, hogy akárhol szóba kerülne ezen ügy, én azt roszakaratu rágalomnak mondom. — Ujpesten, 1845. jan 12-én. Péchy J. — Megjegyzendő, hogy előbb maga a nyilatkozó Péchy bizonyította, sőt írásba is adta e cifra perecz lopást. Most jönnek látja visszavonni, hogy miért? az gondolható! Mi közöltük, hogy: emberek ismerjétek az embert!

— **Mulatság.** Az újpesti „Olvasókör“ által saját könyvtára javára f. hó 10-én a lóvasúti indóház termeiben rendezett zártkörű táncvigalom, a zsidóság roppant erőfeszítése dacára, egyike a legsikerültebb mulatságok közé tartozott. Ugyanis a helybeli „Társas“ zsidókör már a szemtelenség netovábbjáig vitte a keresztény „Olvasókör“-rel a konkurenziát az által, hogy estélyeit folyton azon a napon rendezte, a melyen az „Olvasókör“. De fényes elégtételt szolgáltatott ez utóbbinak, a mi határtalan örömlünkre az, hogy már rég nem láttunk Ujpesten ily díszes nagyszámu keresztény közönséget együtt, mint ez estélyen, mert a kóser publikum ott mulatott a kánkánt járva a zsidó bálon. Az első négyest 62 pár táncolta, a mely alkalommal a hölgyek közül a következőket jegyeztük fel: Janics Sarolta, Szentés nővérek, Császér nővérek, Jánosy, Tódl Margit és Anna, Molnár Vilma, Erlich Gizella, Horváth nővérek, Milotinovits Dorinka és Olga, Modits, Somlay, Kereskes Emma, Miraquin Lujze, Pálóssy Mariiska kisasszonyokat: továbbá Szenteny Irina, Rozsa Teréz, Libentritné, Ferster Manóné, Szerényi Kázmérné, Adamisné, Mádyné, Bódyne, Janicsné, Jánosyné, Tódlné, Jókai Sándorné Meszlényi Aladárné urbölgyeket. A közönség hangulatáról is csak azt jegyezhetjük meg, hogy az páratlan igazi magyar jókedvvel járta a csárdást kiválóan kivirradtig.

— **Husáros zsidó.** Bazinból írják, hogy ott egy zsidó lakik, ki azzal foglalkozik, hogy tehénhust mér ki s bárhol meghallja, hogy egy tehén elhullott, megveszi azt, beviszi Bazinba s ott kiméri, a napokban is az erdőben hulloit el egy gazdának a tehene, a zsidó megvette 15 frtért s Bazinban a nélkül, hogy állatorvosilag megvizsgáltatta volna, kimérte. Vajjon Bazin községeis zsidó járszalagon járó előjárósággal bír? Talán ott is létezik holmi Boskovits féle borbély, a ki előjárósága nyakára ült, a ki rendteléseket, visszaéléseket és gonoszságokat szemtelenségével párosulva intézi és viszi keresztül? — Ki tudja az ily Boskovits borbélyok által szerencsétlenné tett szegény községünkben is hány elhullott marha és sertés kerülhetett zsidó mészárosaink kezére a Boskovitsok és béresek által megnagyaságot Stern zsidó szeszgyárából? Azért keresztény polgártársaink óvakodjunk különösen étel- és italneműeket zsidó mészárosoktól, vagy zsidó kereskedőktől vásárolni.

— **A zsidó pálinka.** Hogy a községünkben a zsidók által elkövetett számos gazságokat napfényre hozandó egygyel én is szaporítsam, igen kérem, legyen szives becsos lapjában megjelenésre méltatni a velem megtörtént és tanuk által is bizonyítható esetet. Ugyanis iparos ember lévén, segédeim részére e hó 8-án este személyesen elmentem Hádl zsidó kereskedőhöz, a ki kisebb mértékben szesz italokat is elárul és kevés szilva pálinkát egy üvegbe töltve azzal haza mentem, azonban egyik segédem megkóstolva a hányási inger fogta el és mondá, hogy az nem szilvapálinka, de spiritussal vegyített ecet, én is megkóstolva ugyanazon meggyőződésre jöttem, sőt kétlem, hogy a vitriol hiányzott belőle. Tehát a szegény munkás ember ha napi fáradaimai után egy pohár pálinkát kíván inni, már abban sem lehet biztos, hogy e lelketlen handlé zsidók meg ne mérgezzék. Szomorú eset ez s egyszersmind hanyagságára utal a községi előjáróságnak, mint a melynek kötelességében állana sz ily lelketlen zsidó pálinka mérők ellenőrzése. Óva intem a községi lakosokat is, hogy nevezett zsidótól semmiféle cikket, de snál kevésbé szesz italokat ne vegyenek, mert nem lehetnek biztonságba, nem csak annak valódisága, de sőt a felől sem, hogy egy pohár pálinkában nem mérget ivott e meg? — Florkievitz József.

Egy zsidó temetés.

(Jelenet vasárnap délután.)

Elő ment a Mojzsi gyerek a naay fekete zászlóval, a mi fel vala díszítve főt, a nagy csillag tetején egy retékkel, alatta egy 28 krajczárt kóstált hagymakoszorúval, alább egy feintos ócska nadrág, mely a szélben is karika lábra mutatott s végül a bárszony lobogó nagy zsidó betűkkel s az elmaradhatlan bárom szöggel.

Utánna egy esomó jakhez jerek, hosszú vörös és kékbe játszó reverendába bujt emberi alakok, hasig érő pajesszel meg díszítők sapkával

Azután jött a rabbi s nyomába két dikhenz kóser ló huzta Sonnenfeld Dolfit, ki már meghalta magát nagy keservére az atyafiának, hogy egygyel kevesebb a goj kinzók száma.

Azután jött még 3 fiakker is a gyászoló családdal s legvégül a boldogulatlaná vált két macskája. Vasárnap délután lévén, a munkások meg a fiatalság mulatozott a koresmákba s csak úgy döllingeztek a részeg alakok.

Mikor a temetés a főt közepéig ért, egy koresmából 3 legény a javából vig danelással s utánnek 4 szál cigánnyal kilép a koresmából.

— Ahájváb! . . .

— Musik! . . .

— Holt! — kiáltá a rabbi.

Megjegyzendő, hogy a zsidóknál az a szokás, ha temetés közben zenét hallanak, meg kell állani s mindaddig tovább nem menni, míg a zene el nem hangzik. A legények látva, hogy a meuet megállt, különben is illuminált kedvbe voltak oda állították a muzsikuskat a heit mellé s huzatták a Rákóczy indulót s erre a zikzene, zakezene nótát.

— Nü zakczustrejbele zolech lében. váhjegskhrien miféle vokmerőség ez? Tokorodjátok el magathokat the khutyák. Szollott a rabbi.

De a legények csak fújták: Zikzene, zakezene te kutya zsidó, keresztény véreből többet nem iszol! . . .

Kükürücz blüh Náthán: No megálljatok. Várjatok csak. Mistige goj kinder, szaladek magamat a biróhoz, hozok rendöröket, khatonasság, warts gojen! (és szolodta magát!)

Mikor a távolból meglátták az ifjak a pipaszurkállós had közeledését, ismét bevonultak a koresmába.

Ue a kóser kompánia csak nem ment tovább, bevárta a katonaságot! Lett aztán panasz.

— Thekintetes biró ör! Megszentségtheleniteték a Sonenfeld Dalfit. Huzták neki zikzene! . . . Kérjük, khüveteljük elégtétel, jöjjön a khatonasság velünk, huzzák félre a goj haragvgt, országos gazem berség thürtente! . . . (Zoj zoj. Ugy vaj! Hep-hep!)

És a büles biró, mikor mindent meghallgatott, csak annyit koczkatatott: na a szegény Sonnenfeld Dolfi még halál utlában sem ment procesz nélkül. Különb engedelmeskedett a zsidók kívánságának és hadával kikísérte a temetést, még a harangok is zugtsk: egygyel kevesebb, bim, bam, bum.

Sonnenfeld pedig így rukkolt be Lucziferhez:

— Jelentem magam Sonnenfeld megérkheztem goj khatonasság, zikzene és goj harangok mellett.
— Marsch a pokolba! Nistige zoj! P. L.

Nyilt tér.*)

Nasser testvéreknek, órásk

Ujpesten.

Ezennel felhivom és értesitem utójára, hogy ha önöknek még mult évi február 16-án kifizetett 9 frtot, vagy pedig az általam megrendelt és önök által eladott valódi Nikl remontoir órát mai naptól számitandó 48 óra alatt át nem szolgáltatják, ellenük mint csalók és szédelgők ellen a fenytőbiróságnál keresek orvoslást. — Ujpest, 1885 január 18-án

Terbe János gépész.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztő.

Szeresztői üzenetek.

Lapunk úgy egyeseknek, valamint bármely egyletnek az ildomosseg és a fennálló törvények korlátai között mindenkor rendelkezésre áll és bármely társadalmi vagy községi kérdések megoldására vonatkozó közleményeket igen szivesen felvesszünk. Névtelen levelekre nincs válaszuk. — Szécsény. Eletjelt kérünk. — Gyöngyös. Még ez évben lapot nem láttunk, oka a szerkesztőváltás talán? — (K. D.) Mi is részesülünk azon szerencsétlenségbe, mert nagyon Kacsavári doktorunk és ürüzemü borbélyunk, a kiket szinte Palesztinában szeret nénk látni.

Lapunk melléklete, a községi választási törvény, magyar és német nyelven kiadóhivatalunkba külön-külön 5 krajczárjával kapható.

Felelős szerkesztő és kiadó:

ÁGOSTON JÁNOS.

Hirdetések.

HUSZONHATODIK ÉVFOLYAM!

ingyen regény melléklet minden számhoz és regények kedvezmény áron.

ELŐFIZETÉSI FELHIVAS

A

BUDAPESTI BAZÁR

czimü hölgydivatlap 1885-ik évi folyamára.

Előfizetési feltételek a „Budapesti Bazár“-ra az ingyenes regénymelléklettel együtt

Egész évre (januártól december végeig) 10 frt

Fél évre (januártól június végéig) 5 „

Negyed évre (januártól márczius végeig) 2 „

Az előfizetési pénzeket legcélszerűbb postautalvánnyal beküldeni ily czim alatt:

KIRÁLY JÁNOS szerkesztőnek
(Budapesten, koronaherczeg-uteza 17. sz.)

Megjelent második kiadásban:

LE AZ ÁLCZÁVAL!

ADATOK

EÖTVÖS KÁROLY

hirhedt saktervédő életrajzához.

Irta:

ÁGOSTON JÁNOS

v. jószágigazgató s a hirhedt saktervédő egyik áldozata.

Ára 30 kr.

Kapható: Ujpesten fő-út 48. szám, és Fridmán ur fürdőpénztáránál.

An die Gemeindewähler!

Zur gefälligen Darnachachtung bringen wir die §§. über Organisation der Gemeinde und über die Gemeinde-Vertretung (Representanz) des Gesetzartikels XVIII. von Jahre 1871.

Gleichzeitig machen wir jeden einzelnen Bürger unserer Gemeinde auf die nachfolgend citirten Paragraphe aufmerksam, aus welchen Sie über die Rechte und Pflichten der Wähler und Gewählten aufgeklärt werden. Lassen wir uns nicht auf Irrwege leiten, hier sind die Gesetzesbestimmungen klar und deutlich, lesen wir dieselben aufmerksam durch, und erfüllen wir nach selben unsere bürgerlichen Pflichten. Denn nicht nach erfolgter That, nachdem der Brei gekocht ist, schiebt es sich zu klagen, derselbe sei sauer, nein, sondern im Vorhinein muss darauf geachtet werden, dass selber nicht sauer, sondern genießbar sei. Von Ihnen selbst und nur von Ihnen allein hängt es ab, dass Sie Ihre Lage verbessern, dass unsere Gemeinde aufblühe, von Ihnen aber hängt es auch ab, ob Sie das Grab unserer Gemeinde graben helfen wollen.

Legen Sie das Ihnen nicht gebührende Sklavenjoch ab, handeln Sie nach den Eingebungen Ihres Herzens, Ihres Gewissens, und nach den Bestimmungen des Gesetzes, damit selbes in Wirklichkeit vollzogen werde, und nicht nur ein geschriebener todter Buchstabe bleibe.

Es folgen zur Richtschnur die betreffenden Gesetzartikel:

IV. Hauptstück.

Von der Gemeinde Vertretung.

§. 34. Die Gemeinde übt ihr Selbstverwaltungsrecht durch ihren Vertretungskörper aus. Der Vertretungskörper (Repräsentanz) besteht zur Hälfte aus den Gewählten der Wähler-Communität, zur anderen Hälfte aber aus den die meiste directe Staatssteuer zahlenden großjährigen Saatsbürgern, die in der Gemeinde wohnhaft oder daselbst Grundbesitzer sind.

§. 35. Die Liste der nicht unter die Wahl fallenden Vertreter wird alle Jahre richtig gestellt.

Die Richtigstellung wird auf Grundlage des Steuerausweises in kleinen und großen Gemeinden durch den Stuhlrichter, in den mit geregelttem Magistrat versehenen Städten durch eine Commission, welche der Vertretungskörper wählt, vorgenommen.

Die Commission hält ihre Sitzungen an den anberaumten und kundgemachten Tagen öffentlich, und erstattet über ihr Verfahren dem Vertretungskörper einen motivirten Bericht.

Bei Feststellung der Liste und der Reihenfolge wird nur die gesammte directe Staatssteuer von dem in der Gemeinde und in deren Gebiete gelegenen Vermögen und von dem in der Gemeinde und in deren Gebiete genossenen Einkommen und die in der Gemeinde gezahlte Personal-Erwerbsteuer in Rechnung gebracht, ferner wird:

die gesammte directe Staatssteuer der Professoren von Staats-, confessionellen und Privat-Veranstaltungen, Volksschullehrer, der Mitglieder der Akademien der Wissenschaften, der Redactoren von Zeitschriften und Blättern, der Priester, der inneren und auswärtigen Mitglieder der Handels- und Gewerbekammern, sowie der mit im ungarischen Staate gültigen Diplomen versehenen Doktoren, Advokaten, Aerzte, Ingenieure, Apotheker, Chirurgen, Bergleute, Forstleute und Wirthschaftsbeamten doppelt gerechnet.

In die Staatssteuer des Gatten oder Vaters ist auch die Staatssteuer der Gattin und der minderjährigen Kinder einzurechnen, wenn er das Vermögen der Gattin oder der minderjährigen Kinder verwaltet.

Wenn zwei oder mehrere einen gleichen Betrag an Staatssteuer zahlen, so entscheidet unter ihnen das Loos; und wenn dieser Fall zwischen solchen Personen eintritt, von welchen die eine in Folge doppelt gerechneter Staatssteuer in die Gemeindevertretung gelangen könnte, so hat Letztere den Vorzug.

§. 36.

In die Liste kann nicht aufgenommen werden:

- wer wegen irgend eines Verbrechens verurtheilt wurde, — von der Publication des Urtheils angefangen während der ganzen Dauer der Strafe;
- wer Gemeindegüter (Siebigkeiten, Gerechtfame)

pachtet, oder zur Gemeinde in einem anderen Vertragsverhältnisse steht;

c) im Heere (in Kriegsmarine) im activen Stande dienende Soldaten, sowie Landwehrmänner des activen Standes;

d) Staats- und Comitatsbeamte, wenn sie außer der nach ihrem Gehalte entfallenden Einkommensteuer in der Gemeinde keine sonstige Steuer zahlen.

§. 37.

Die Anzahl der Gemeindevertreter richtet sich nach der Zahl der Bevölkerung, d. h. nach je 100 Seelen wird ein Vertreter gewählt.

Die Gesamtzahl der gewählten und nicht gewählten Vertreter kann jedoch in kleinen Gemeinden nicht weniger als 10 und nicht mehr als 20, in großen Gemeinden nicht weniger als 20 und nicht mehr als 40, in Städten mit geregelttem Magistrat nicht weniger als 48 und nicht mehr als 200 betragen.

Die Wahl der Vertreter wird, falls die Gesamtzahl der Gemeindegüter 600 übersteigt, nach Wahlbezirken, sonst aber in Masse vorgenommen.

In je einem Wahlbezirke kann die Anzahl der Wähler nicht weniger als 200 und nicht mehr als 600 betragen.

Die Wahlbezirke formirt der Vertretungskörper.

Jeder einzelne Wahlbezirk wählt nach Möglichkeit in gerader Zahl nur so viele Vertreter, als von den der Wahl unterliegenden Mitgliedern des Vertretungskörpers im Verhältnisse der Wähler des Bezirkes zur Gesamtzahl der Wähler auf den Bezirk entfallen. Bei derselben Gelegenheit sind dort, wo die Wahl in Masse geschieht, bis zur Höhe eines Viertels der Gesamtzahl der zu wählenden Vertreter Ersatzmitglieder zu wählen; dort aber, wo die Wahl nach Wahlbezirken erfolgt, ist in den einzelnen Bezirken auch die Wahl der Ersatzmitglieder, der Anzahl der dort zu wählenden Vertreter angemessen, zu bewerkstelligen, jedoch so, daß jeder Bezirk mindestens ein Ersatzmitglied wähle.

§. 38.

Gemeindegüter ist:

a) jeder 20jährige Gemeindebewohner, der von seinem eigenen Vermögen oder Einkommen die Grund-, Haus-, Einkommen- oder Personalvererbsteuer in der Gemeinde schon seit zwei Jahren zahlt; wer jedoch außer der Personalvererbsteuer keine andere Steuer zahlt, nur in dem Falle, wenn er nicht unter der Gewalt eines Brodherrn steht;

b) ferner jede Körperschaft, Anstalt, Gesellschaft und Firma, wenn sie in der Gemeinde ein unbewegliches Gut besitzt und dafür Steuer zahlt (§. 40);

c) jeder Fremde, der unter die Bestimmung des §. 19 fällt, oder dessen Anordnungen Genüge leistet.

§. 19. Solche Fremde, die seit zwei Jahren beständig im Lande wohnen, fortwährend Steuer zahlen, und nicht Unterthanen eines anderen Staates sind, können von den Gemeinden in den Gemeindeverband aufgenommen werden, wenn sie den Bedingungen der §§. 12, 14 und 15 Genüge leisten.

§. 12. Jeder Staatsbürger hat das Recht, sich in einer andern Gemeinde anzusiedeln.

Der Ansiedler zeigt seine diesfällige Absicht der Gemeinde wo er sich niederlassen will, an, und die Gemeinde kann die Ansiedlung nur in den Falle verhindern:

a) wenn gegen den sich Ansiedelnden bewiesen wird, daß er unter einer Kriminal-Anklage oder Strafe steht;

b) wenn er ohne der Gemeinde zur Last zu fallen sich zu erhalten nicht im Stande ist.

§. 14. Wenn der Ansiedler in den Verband der Gemeinde, in welche er übersiedelt ist, aufgenommen werden will, so wendet er sich zu diesen Behufe mündlich oder schriftlich an die betreffende Gemeinde; diese kann die Aufnahme sofort bewilligen.

§. 39.

Nicht wahlberechtigt sind:

a) die im Heere (in der Kriegsmarine) im activen Stande dienenden Soldaten, sowie die Landwehrmänner des activen Standes;

b) Diejenigen, die wegen eines Verbrechens sich in Unterjohungschaft befinden;

c) Diejenigen, die wegen eines Verbrechens verurtheilt wurden, von der Publication des Urtheils angefangen während der ganzen Dauer der Strafe;

d) Diejenigen, die unter Concurs stehen;

e) Staats- und Comitatsbeamte, wenn sie außer der nach ihrem Gehalte entfallenden Einkommensteuer in der Gemeinde keine sonstige Steuer zahlen.

§. 40.

Die Minderjährigen und Curanden, die in der Gemeinde ein unbewegliches Vermögen besitzen, werden bei der Wahl durch ihren Vormund, beziehungsweise Curator, die Frauen, Körperschaften, Anstalten, Gesellschaften, Firmen durch ihren Bevollmächtigten vertreten.

Im Uebrigen kann das Wahlrecht nur durch die dazu Berechtigten und nur persönlich ausgeübt werden.

§. 41.

Das Namensverzeichnis der Wähler wird, und zwar dort wo Wahlbezirke sind, nach Wahlbezirken, durch den durch den Vertretungskörper entstandenen Ausschuss aus den Steuerregistern der letztverflohenen 2 Jahre und aus sonstigen Daten zusammengestellt.

Das alphabetisch geordnete Namensverzeichnis wird durch 5 Tage im Gemeindehause zur öffentlichen Einsichtnahme aufgelegt, und auf Grundlage der in den darauf folgenden 5 Tagen eingebrachten Einwendungen durch den ermittelten Ausschuss richtiggestellt.

An welchen Tagen das Namensverzeichnis eingesehen, und bis wann die Einwendungen eingereicht werden können, wird von dem Gemeindevorstande mündlich, durch Plakate oder auf sonstige übliche Weise, kundgemacht.

§. 42.

Zum Gemeindevertreter kann gewählt werden: in kleinen und großen Gemeinden jeder großjährige Ortsbewohner, der im Sinne der §§. 38 und 39 wahlberechtigt ist, mit Ausnahme Derjenigen, die Güter (Siebigkeiten, Gerechtfame) der Gemeinde pachten, oder zur Gemeinde in einem anderen Verrechnungsverhältnisse stehen.

§. 43.

Die der Wahl unterliegenden Mitglieder des Vertretungskörpers werden alle drei Jahre auf 6 Jahre gewählt.

Von den bei der ersten drei Jahre im Wege einer für jeden Wahlbezirk besonders vorzunehmenden Auslosung jedes zweite Mitglied aus.

In Zukunft aber treten nach Ablauf von je 3 Jahren die Ersatzmitglieder (§. 44.) und jene aus welche die vorgeschriebenen 6 Jahre bereits zurückgelegt haben.

Die Losung bewirkt der Präses in der Generalversammlung.

Die ausgetretenen Vertreter sind wieder wählbar.

§. 44. Die Stelle desjenigen, der seiner Stellung als Vertreter in Folge eines cassatorischen Beschlusses des Verificationsausschusses (§. 53) verlustig wird, ferner desjenigen, der mittlerweile mit Tod abgeht, oder seine Qualifikation als Vertreter verliert (§. 39, b, c. a) oder zum Gemeindevorsteher gewählt wird endlich desjenigen, der seine Stelle als Vertreter niederlegt, nimmt — wenn er auf Grundlage der Steuer in den Vertretungskörper gelangt ist, der nach der Reihenfolge zunächst kommende stärkste Steuerzahler als Ersatzmitglied ein; wenn er aber sein Mandat durch die Wahl erlangt hat, so nimmt seinen Platz der Reihenfolge nach dasjenige Ersatzmitglied ein, welches bei der Wahl die meisten Stimmen erhielt.

§. 45.

Wer in mehreren Wahlbezirken zum Vertreter gewählt wurde, wird jenen Bezirk vertreten, welchen er selbst namhaft macht; und seine Stelle wird durch das der Reihenfolge nach zunächstkommende Ersatzmitglied eingenommen.

§. 46.

Wenn Jemand gewählt wird, der auf Grund der Steuerzahlung bereits Mitglied des Vertretungskörpers ist, und seine Eigenschaft als gewähltes Mitglied behält, so tritt an seine Stelle der nach der Reihenfolge nach zunächstkommende stärkste Steuerzahler.

§. 47.

Den Tag der Wahl bestimmt: in kleinen und großen Gemeinden der Stuhlrichter, in Städten mit geregelttem Magistrat der Vicepan.

Der Termin kann nur nach erfolgter Zusammenstellung, beziehungsweise Nichtigstellung (§. 35) und Veröffentlichung des Namensverzeichnisses der stärksten Steuerzahler anberaumt werden.

§. 48.

Die Wahl erfolgt unter öffentlicher Aufzeichnung der Namen der Wähler, mittelst Stimmzettel.

Wenn ein Stimmzettel mehr Namen enthält, als die Gemeinde, beziehungsweise der Gemeinde Wahlbezirk, Ausschußmitglieder zu wählen berechtigt ist, so werden die zuletztgeschriebenen Namen unberücksichtigt gelassen.

Wenn von denen, die auf diese Weise mit der geringsten Stimmenzahl gewählt wären, mehrere eine gleiche Anzahl Stimmen erhielten, so entscheidet darüber, wer Vertreter sein soll, das durch den Wahlpräsidenten gezogene Loos.

§. 49.

Die Massenweise Wahl leitet als Wahlpräsident: in kleinen und großen Gemeinden der Stuhlrichter;

in Städten mit geregelter Magistrat der Vicegespan, im Verhinderungsfalle derselben die von dem Municipium zu diesem Zwecke entsendeten Stellvertreter; die nach Wahlbezirken vorzunehmende Wahl leitet als Wahlpräsident je ein abgeordneter des Vertretungskörpers.

Bei Eröffnung der Wahl bestellen die Wähler an die Seite des Präsidenten 4 Vertrauensmänner aus ihrer Mitte.

Wenn sie von diesem Rechte keinen Gebrauch machen wollen, so werden die Vertrauensmänner vom Präsidenten ernannt.

§. 50.

Die Wahl darf für je eine Gemeinde, und wo Wahlbezirke sind, für je einen Wahlbezirk nicht länger als einen Tag dauern.

In Städten beginnt dieselbe um 8 Uhr Morgens und endet um 6 Uhr Abends; in Dörfern beginnt und endet sie zu der durch den Stuhlrichter festzusetzenden und mindestens um 8 Tage bevor vorchriftsmäßig zu verkündenden Zeit.

Nach Ablauf dieser Frist darf keine Stimme mehr angenommen werden.

Die Wahlen müssen in den einzelnen Gemeinden bezüglich sämtlicher Bezirke derselben binnen 3 Tagen beendigt sein.

§. 51.

Das Zusammenzählen der Stimmen geschieht öffentlich, und hierüber wird ein Protokoll geführt.

Wenn die Zählung unterbrochen wird, so wird das Protokoll und die Stimmzettel in den Stimm-Sammlungskasten verschlossen, welchen der Wahlpräsident und wenigstens 2 Vertrauensmänner versiegeln.

Das Wahlergebnis wird vom Wahlpräsidenten an Ort und Stelle sogleich verkündigt, und erstattet derselbe über sein Vorgehen dem Vertretungskörper einen umfassenden Bericht.

Das Namensverzeichnis der gewählten Vertreter wird sofort veröffentlicht.

§. 52.

Die auf das Wahlverfahren bezüglichen Beschwerden oder die gegen die Wählbarkeit eines gewählten Vertreters erhobenen Einwendungen sind binnen 10 Tagen von der erfolgten Wahl gerechnet bei dem Verificationsausschusse zu überreichen.

§. 53.

Der Verificationsausschuß besteht aus 2 durch den Vertretungskörper aus der Reihe der Vertreter vor der Wahl gewählten, in kleinen und großen Gemeinden aus 2 durch den Stuhlrichter, in Städten mit geregelter Magistrat aber durch den Vicegespan aus der Mitte der Vertreter ernannten Mitgliedern.

Präsident desselben ist in kleinen und großen Gemeinden der Stuhlrichter, in Städten mit geregelter Magistrat der Vicegespan, beziehungsweise deren durch das Municipium zu diesem Zwecke entsendete Stellvertreter.

Schriftführer und Referent des Ausschusses ist der Notar.

Die Sitzungen desselben sind öffentlich.

§. 54.

Gegen die Beschlüsse des Verificationsausschusses kann binnen 5 Tagen von der Zustellung an gerechnet, der Recurs an das Municipium ergriffen werden, welches in den streitigen Fragen entgeltlich entscheidet.

§. 55.

Sobald die Wahl in der Gemeinde, beziehungsweise in den Wahlbezirken überall beendigt ist, wird durch den Stuhlrichter, beziehungsweise Vicegespan — ohne Rücksicht auf das im Zuge befindliche Verfahren des Verificationsausschusses — der neue Vertretungskörper zusammenberufen, für constituirt erklärt, und

wenn eine allgemeine Beamtenrestoration zu erfolgen hat, der Tag dieser letztern bestimmt.

§. 56.

Der Wahlpräsident und die Vertrauensmänner stehen unter dem besonderen Schutze des Gesetzes.

In Bezug auf die persönliche Sicherheit können dieselben Maßregeln in Anwendung gebracht werden, welche bei den Wahlen von Reichstagsdeputirten angewendet werden, und die begangenen Vergehen werden nach den Bestimmungen des Wahlgesetzes geahndet.

VI. Hauptstück.

Vom Gemeindevorstand.

§. 63.

Die Beschlüsse des Vertretungskörpers und die Verfügungen des Municipiums vollzieht, der Gemeindevorstand.

§. 64.

Der Gemeindevorstand besteht:

in kleinen Gemeinden aus dem Richter und seinem Stellvertreter (zweiten Richter, Vicerichter), wenigstens 4 Räten, dem Cassier, Gemeindevorstand, beziehungsweise Notären, dem Waisenvater, und — wo einer vorhanden ist — aus dem Gemeindevorstand.

§. 65.

Für die kleinen und großen Gemeinden werden bezüglich der Feststellung der Pflichten des Richters, des Notars, der Räte, beziehungsweise des Cassiers und des Waisenvaters, sowie bezüglich der Feststellung des Dienerschafts-Personalstatus — binnen zwei Monaten nach der in Gemäßheit des neuen Gesetzes erfolgten Umgestaltung der Municipien, von diesen letzteren allgemeine Statute geschaffen.

Auf Grundlage dieser allgemeinen Statute sind die Gemeinden verpflichtet, binnen einem Monate — mit Rücksicht auf ihre Localverhältnisse — das die Agenden der genannten Vorstände und den Dienerschafts-Personalstatus regelnde Gemeindestatut detailirt festzustellen. Die in solcher Weise geschaffenen Gemeindebestimmungen sind gleichfalls dem Municipium zur Genehmigung vorzulegen.

§. 66.

Einen ordentlichen Gehalt bezieht: in kleinen und großen Gemeinden der Notar, beziehungsweise die Notäre, der Bezirksnotar, und — wo einer vorhanden ist — der ordentliche Gemeindevorstand; Ob in kleinen und großen Gemeinden die Vorsteher überhaupt einen Gehalt und wie viel beziehen sollen? wird mit Rücksicht auf die bisherige Gepflogenheit, auf die Vermögensverhältnisse der Gemeinde, und auf den Grad der Beschäftigung der Vorsteher, in dem im obigen Paragraphen erwähnten Statute von den Gemeinden selbst bestimmt.

§. 69.

In großen Gemeinden (also in Neupest) der gesamte Vorstand durch die Wähler Comunität;

§. 70.

Der Vorstand wird mit Ausnahme des Notars; in kleinen und großen Gemeinden auf drei Jahre Der Gemeinde- und Bezirksnotar behält sein Amt lebenslänglich, und kann seines Amtes im administrativen Wege nur in folgenden Fällen entsetzt werden:

- wegen Unfähigkeit zur Erfüllung seiner Pflichten,
- wegen Nachlässigkeit in Amte,
- wegen im Gebiete der Administration begangener Mißbräuche.

In allen diesen Fällen kann über Anzeige der Gemeinde oder des betreffenden Municipalbeamten das Municipium durch Beschluß seiner Generalversammlung den Notar im administrativen Wege vom Amte entlassen.

Der Beschlußfassung des Municipiums muß immer eine ordentliche Untersuchung vorangehen.

Der Beschluß des Municipiums kann an den Minister des Innern recurrirt werden.

§. 72.

Die Wahl der Gemeindevorsteher erfolgt in den Gemeinde-Restaurations-Versammlungen.

Präsident der Restaurations-Versammlung ist in kleinen und großen Gemeinden der Stuhlrichter, oder in Falle der Verhinderung desselben sein durch das Municipium zu diesem Zwecke in Vorhinein bestimmter Substitut.

§. 73.

Zum Gemeindevorsteher kann jeder großjährige Staatsbürger gewählt werden, der Gemeinewähler ist, und nicht unter die Ausnahmen der §§. 74 und 76 fällt.

Die Notäre, Aerzte, FISCale und Ingenieure jedoch sind wählbar, ohne daß sie früher Gemeindevorsteher gewesen sein müßten.

§. 74.

Zum Arzt kann nur derjenige gewählt werden, welcher mit einem im Staate Ungarn gültigen medizinischen Doktors-Diplom versehen ist, und eine einjährige Praxis ausweist;

Gemeinde- und Bezirksnotar nur derjenige, welcher durch die zu diesem Zwecke delegirte ständige Fachcommission des Municipiums als zur Führung des Gemeinde-Notarates befähigt erklärt wurde.

§. 76.

Zum Gemeindevorsteher kann nicht gewählt werden:

- wer nicht Gemeindevertreter sein kann;
- der Seelforger, Lehrer, Staats- und Comitatsbeamte, wenn er auch das Wahlrecht in der Gemeinde besitzt.

§. 77.

Der gewählte Gemeindevorsteher muß während der ganzen Zeit seiner Amtsführung in der Gemeinde wohnen.

§. 78.

In kleinen und großen Gemeinden hat eine Candidatur statt.

Das Candidationsrecht wird durch den Vertretungskörper ausgeübt, und werden, wenn sich Competenten melden, für jede Stelle je drei Individuen candidirt. (§. 64.)

Die Beschlüsse des Vertretungskörpers werden in der Restaurations-Versammlung durch den Präsidenten derselben verkündigt.

Giltig kann nur für Candidirte, und in Städten mit geregelter Magistrat nur für Solche gestimmt werden, die vor der Restauration wenigstens durch 10 städtische Repräsentanten in Vorschlag gebracht wurden.

§. 79.

Den Termin der abzuhaltenden Restaurations-Versammlung bestimmt:

in kleinen und großen Gemeinden der Stuhlrichter.

Zur Competenz ebenderselben gehört auch das Recht und die Pflicht der auf die Wahl bezüglichen Vorkehrungen, der Kundmachung und Leitung der Wahl und der Aufrechterhaltung der Ordnung.

§. 80.

Die Wahl erfolgt durch Acclamation oder durch Abstimmung.

Wenn zehn Wähler die Abstimmung fordern, so ist der Präsident dieselbe anzuzunehmen verpflichtet.

§. 81.

Die Abstimmung erfolgt: in kleinen und großen Gemeinden durch Aufzeichnung des Namens und Botums der Botanten.

Die Aufzeichnung der abgegebenen Stimmen, die Einsammlung der Stimmzettel und die Zusammenzählung der Vota wird durch eine vom Präsidenten ernannte Commission bewerkstelligt.

§. 82.

Die Wahl sämtlicher Mitglieder des Vorstandes erfolgt durch absolute Stimmenmehrheit.

Wenn keiner der Candidaten die absolute Stimmenmehrheit erhielt, so findet eine neuerliche Abstimmung zwischen denjenigen zwei Competenten, welche die meisten Stimmen erhalten haben, — Statt.

§. 85.

Die in der Zwischenzeit definitiv erledigten Stellen werden im Wege vorchriftsmäßiger Restauration die zeitweilig erledigten Stellen aber im Substitutivwege besetzt.

Die Substitution gehört in den Rechtskreis der Repräsentanz, führt in kleinen und großen Gemeinden den Vorsitz der Stuhlrichter,

in Städten mit geregelter Magistrat aber, wenn die Bürgermeisterstelle besetzt wird, der Vicegespan (§. 80) sonst aber der ordentliche Präsident.

Die in der Zwischenzeit gewählten oder substituirten Vorsteher verbleiben bis zur allgemeinen Restauration in ihrem Amte.

§. 86.

Jedes Mitglied des Vorstandes legt vor dem Vertretungskörper den folgenden Eid ab:

„Ich N. N. schwöre, daß ich meine mit meinen Amte verbundenen Pflichten mit gewissenhafter Pünktlichkeit erfüllen werde. So wahr mir Gott helfe.“

Wenn der Gewählte erklären sollte, daß der Eid sich mit seiner religiösen Ueberzeugung nicht verträgt, so hat er folgendes Gelöbniß abzulegen:

„Ich N. N. gelobe feierlich, daß ich meine mit meinem Amte verbundenen Pflichten mit gewissenhafter Pünktlichkeit erfüllen werde.“